

PwC: Companiile vor avea circa 2 săptămâni pentru implementarea modificărilor care se aplica de la 1 august

De la data publicării în Monitorul Oficial, contribuabilii vor avea la dispoziție circa două săptămâni pentru a implementa noutățile fiscale pentru care guvernul și-a asumat răspunderea în parlament. Astfel, vor trebui să se adapteze rapid, în timp ce vor avea nevoie de clarificări suplimentare din partea Ministerului Finanțelor. Noul pachet fiscal prevede, printre altele, creșterea cotei generale de TVA la 21 %, o singură cota de TVA redusă de 11 %, accize mai mari cu 10 %, impozit pe dividende de 16 %, impozit suplimentar de 4 % pentru bănci și contribuții de sănătate extinse. Despre principalele implicații ale pachetului de măsuri fiscale au discutat în cadrul unui eveniment online *Ruxandra Târlescu*, Partener, Liderul Departamentului de Taxe PwC România, *Ionuț Simion*, *Diana Coroaba* și *Adina Vizoli*, Parteneri, PwC România.

Înregistrarea discuției poate fi urmărită aici: <https://www.youtube.com/watch?v=XctP1eM9RjA>

România, pe trendul de creștere a fiscalității în ultimii ani

Ruxandra Târlescu: România este pe trendul de creștere a fiscalității de câțiva ani, urcând spre media UE, în condițiile în care mai avem mult de recuperat din decalajele economice. Și ne punem întrebarea dacă nu cumva aceasta pierdere de atractivitate fiscală este prematură și va afecta climatul investițional și condițiile de creștere economică? Și dacă da, se poate oare să avem o nouă rundă de majorări în 2026, în cazul în care deficitul bugetar nu va scădea? Sper ca răspunsul să fie nu, însă aș aminti discuțiile repetate de a introduce sistemul progresiv de impozitare a veniturilor persoanelor fizice. Știm că nu este în vizor la acest moment, însă nu putem exclude că în anii următori să experimentăm această modificare.

Cel mai probabil legea cu măsurile fiscale va fi publicată săptămâna viitoare în Monitorul Oficial și, practic, vom avea la dispoziție alte două săptămâni pentru a implementa la nivelul companiilor modificările care intra în vigoare de la 1 august. Așa cum suntem obișnuiți în cursul implementării pot apărea unele provocări și va fi nevoie de clarificări din partea autorităților.

TVA, implicații pentru firme, de la raft până la facturile deja emise

Adina Vizoli: Modificarea cotelor de TVA va afecta activitatea tuturor contribuabililor, mai ales în cazul tranzacțiilor în derulare. Este important ca fiecare contribuabil să revizuiască atent operațiunile curente, în special dacă utilizează sisteme automatizate de facturare, pentru a evita erori în aplicarea noilor cote.

În sectorul alimentar, companiile trebuie să își analizeze portofoliul de produse și să identifice impactul fiscal pe întreg lanțul de aprovizionare.

Trebuie să ne uităm foarte atent la acele modificări de ordin tehnic care au fost aduse cotelor reduse de TVA în acest sector. Spre exemplu, produsele alimentare finite cumparate la raft vor avea cota redusă de 11 %, dar o parte dintre ingredientele necesare producerii acestora vor avea cota de 21 %. Acest lucru va genera un impact semnificativ pentru agricultori, pentru producătorii din industria alimentară și pentru distribuitorii de materii prime pentru că rămâne deschisă întrebarea dacă aplicarea cotei reduse va fi condiționată de calitatea de aliment sau de ingredient al produsului respectiv. Ce se întâmplă dacă producătorii achiziționează produse cu cota de 21 %, dar

livreaa produsele finite cu 11%? Se va ajunge la poziții de rambursare, controale de TVA, și, probabil, la prefinanțări și întârzieri privind TVA-ul de la achiziție. În lipsa unor clarificări sau norme aplicabile până la 1 august 2025, aplicarea cotei reduse în acest sector ar putea deveni dificilă și ar putea crea perturbări în lanțul de aprovizionare, pentru că operatorii nu vor ști cu siguranță ce cota de TVA să aplice, 11% sau 21%.

În sectorul HoReCa se menține cota redusă la nivelul nou de 11% însă aceasta ar putea fi revizuită în octombrie, în funcție de evoluția încasărilor, ceea ce necesită o monitorizare din partea operatorilor din domeniu.

Pentru tranzacțiile în derulare, este esențial să fim foarte atenți la modul în care aplicăm cota de TVA, mai ales în cazul avansurilor sau al reducerilor de preț acordate ulterior.

Trebuie reținut că facturile emise după 1 august 2025 nu vor aplica automat noile cote de TVA. De fiecare dată, trebuie analizată data operațiunii, deoarece aceasta determină cota de TVA aplicabilă.

În cazul avansurilor deja facturate sau plătite pentru bunuri sau servicii ce vor fi livrate după 1 august 2025, este necesară o regularizare la noua cota de TVA, chiar dacă factura a fost emisă anterior.

Trebuie avute în vedere operațiunile pentru care legislația fiscală stabilește reguli specifice privind data livrării sau prestării, cum ar fi: închirieri, utilități, telecomunicații, abonamente, pachete turistice deja contractate. În aceste cazuri, în funcție de momentul în care se consideră efectuată livrarea/prestarea, se va aplica fie cota veche, fie cea nouă.

Pentru reducerile de preț acordate ulterior, cum ar fi un discount de volum pe tot anul 2025, se aplică cota de TVA valabilă la momentul tranzacției inițiale, nu cea în vigoare la data reducerii. Așadar, orice regularizare trebuie corelată cu cota de TVA aplicată inițial.

Este important ca sistemele informatice să fie actualizate în mod corespunzător: implementarea noilor cote de TVA, generarea de coduri de taxă corecte, adaptarea caselor de marcat.

Un alt sector în care creșterea cotei de TVA are impact este cel imobiliar. Dacă ați încheiat deja contracte sau intenționați să le încheiați până la sfârșitul lunii curente și livrarea locuinței se va face până la 31 iulie 2025 și ați plătit un avans de minimum 20%, atunci tranzacția va putea beneficia în continuare de cota redusă de 9%. În schimb, pentru toate operațiunile noi, începând cu 1 august 2025, nu va mai conta nici suprafața, nici plafonul, toate locuințele vor fi taxate cu cota standard de 21%.

Cotele efective de impozitare pentru bănci ajung până la 87% în 2026

Diana Coroaba: Băncile vor datora un impozit suplimentar pe cifra de afaceri de 4% pentru veniturile realizate între 1 iulie și 31 decembrie 2025, iar din anul viitor 4% pe toate veniturile. Există o excepție pentru băncile cu cota de piață înregistrată în anul 2024 sub 0,2%, pentru care se aplică cota de 2% atât în anul 2025 cât și în anul 2026. Cota de piață va fi calculată ca ponderea activelor nete ale băncii în total active nete ale sectorului bancar. Din 32 de bănci existente la 1 ianuarie 2025, doar 10 – 11 bănci se califică pentru impozitul de 2%, acestea fiind fie bănci de nișă fie sucursale bancare cu activitate limitată în România.

Acest impozit suplimentar va impacta semnificativ profitabilitatea băncilor, întrucât impozitul este o cheltuială nedeductibilă la calculul impozitului pe profit. Dacă în anul 2024, cota efectivă de impozitare pentru sectorul bancar a fost de 23%.

Pentru bancile cu cota de piață de peste 0,2%, în anul 2025, ca urmare a creșterii cotei la 4%, pentru jumătate de an, cota efectivă de impozitare crește în medie la 29%, iar în anul 2026 în medie la 34%. Sarcina fiscală suplimentară nu este distribuită uniform, întrucât cota efectivă de impozitare variază între 24% și 61% în 2025 și 27% și 87% în anul 2026. Chiar vor fi unele cazuri în care cota efectivă de impozitare va fi peste 100% pentru bancile care înregistrează pierdere sau cele cu un profit foarte mic versus cifra de afaceri. Am determinat cota efectivă pentru sistemul bancar prin ponderea impozitului pe profit și suplimentar în total profit contabil brut în sistemul bancar, ținând cont de profiturile anului 2024.

Impozit pe dividende: Devine tot mai importantă aplicarea Convenției de Evitare a Dublei impunerii

Ionuț Simion: România a avut o perioadă destul de lungă, din 2016 până în 2023, o cota redusă de impozitare a dividendelor, de doar 5%. Ulterior, aceasta a urcat treptat, ajungând la 8% de la 1 ianuarie 2023, 10% de la 1 ianuarie 2025, iar acum va fi de 16% de la 1 ianuarie 2026. E clar că o astfel de cota are un impact semnificativ asupra distribuirii de dividende către persoanele fizice române.

În ceea ce privește distribuirea către persoane juridice române, în continuare nu se va aplica impozit pe dividende dacă există o deținere minimă de 10% pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin un an la data distribuirii dividendelor. Același lucru este valabil și pentru dividendele distribuite către acționari/asociați din UE pe baza Directivei Europene.

În cazul celorlalți (acționarii/ asociații persoane juridice non-UE dar și asociații nerezidenți persoane fizice) devine tot mai importantă aplicarea Convenției de Evitare a Dublei impunerii, deoarece majoritatea convențiilor au o cota mai mică de 16%.

Proiectul de lege menționează că această cota de 16% se aplică pentru profiturile distribuite începând cu 1 ianuarie 2026. Prin urmare, distribuirile de dividende efectuate anterior acestei date vor fi supuse cotei de 10%, chiar dacă dividendele nu se plătesc efectiv în cursul anului 2026.

Într-o astfel de situație, pe baza textului din proiectul de lege publicat, aceste dividende interimare, distribuite în cursul anului 2025 (din profiturile anului 2025) vor fi supuse cotei actuale de 10%, fără a se face o recalculare cu ocazia regularizării pe baza situațiilor financiare anuale. În ceea ce privește suma rămasă de distribuit după această regularizare, deși draftul de lege nu specifică în mod concret cota aplicabilă, având în vedere că această distribuire are loc după data de 1 ianuarie 2026, considerăm că acestea vor fi subiect al noii cote de impozitare.